

Tranes Bladet

Skåne Tranås

april 2017

nr 1

GLAD
PÅSK

TranesBladet

Ansvarig utgivare:

Lars Olof Glifberg
Tranås Ungdomsförening

Ordförande:

Lars Olof Glifberg

Redaktör:

Gunilla Blomberg
0704-86 85 49
gunilla.blomberg@telia.com

Omslagsbild:

Nils Larssons gamla
traktor vid väg 19
foto: Gunilla

Kontakt

Ordförande:

Lars Olof Glifberg
0709-14 44 92
glifberg.1@tomelilla.nu

Tranesbladet:

c/o Gunilla Blomberg
Rosencrantzgatan 14
273 31 Tomelilla

Medlemsregister:

Anna-Lisa Olsson
0417-202 62
alo.tranes@tele2.se

Vandrarhemmet:

Gerd de la Motte
0417-203 30
info@skanetranas.com

Lars Olof Glifberg

Traningar!

Efter en relativt mild vinter är nu våren äntligen på gång och vi ser fram emot en fantastisk sommar. I år 2017 är det ju dags för Blomsterfest! Detta är ju som alla vet en av Tranås och Ungdomsföreningens största evenemang, något som gjort oss kända långt utanför skånes gränser och som vi alla kan vara väldigt stolta över.

Detta är dock inte det enda som händer i sommar. Årets konsert på Klockarebacken med Arvingarna och komikern Thomas Petersson hoppas vi blir den fjärde succén på rad. Men, vi börjar säsongen med Bakluckeloppis, Påsk och konst på Tranesgården och sen följer Valborgsfirandet i vanlig ordning med sång, chokladhjul och trolleri. Nytt för året blir Alternativmässan på Tranesgården i slutet på maj. I början av juni är det yxkastartävling på Idrottsplatsen och sen är det ju dags för Midsommar. Vi håller på traditionerna här i byn och firar det som firas skall. Högtider i Skåne Tranås kommer därför att utgöra årets tema för Blomsterfesten. Vi behöver hjälpas åt för att kunna genomföra allt och ju fler vi är, ju roligare blir det. Hör gärna av dig redan nu!

Glad Påsk på er alla!

Tranesbladets Jubileumslotteri

Vi gratulerar de tre vinnarna i Tranesbladets Jubileumslotteri:

Eva Nilsson
Mathias Fredriksson
Bodil Persson

Påskrundan 2017 på Tranesgården

Årets utställare med tavlor:
Bo Olsson (Tomelilla), Kjell Nilsson,
Gitte Pålsson, Tania Wayra och Pekka Sarnus.

Konsthantverk - silver, keramik, tenntrådsbroderi mm:
Tomas Göransson, Linn Gölen, Lena Gustafsson,
Caroline Gröhn och Leif Persson.

Långfredag 14/4 kl 10-13 vid Idrottsplatsen
Bakluckeloppis med höns- och
smådjursmarknad

För 100 år sedan

Plock ur YA för den
16—22 januari 1917.

TELEFON I SKÅNE-TRANAS.
Arbetena härpå äro nu slutförda.
Alla apparater äro uppsatta och till-
kopplade växelstationen. Till före-
ståndare för denna h ar antagits
herr Gustaf Andersson å nr 13 Sk-
Tranås. Växelstationen är inrymd
i snickare Anders Perssons lägen-
het vid torget. 2311-67

Plock ur YA för den 25 september
—2 oktober 1917

ELEKTRISK BELYSNING I
SKÅNE-TRANAS. Tranås vatten-
kvarn, som innehaves av elektrik-
trikern Nils Offesson, håller nu som
bäst på att omdanas till en elek-
trisk kraftkälla, som väsentligen
kommer att förse samhället med
belysning.

Egon Regefalk minns Idas Café

Idas café är en viktig pusselbit i mitt liv från 1930-talet och in på sena 40-talet.

Ida och Adolf med sin familj var våra närmaste grannar. Den allra närmaste byggnaden var Idas café och bageri. Mellan oss fanns bara ett enkelt staket. Vi hade bra insyn mot huset och bakom deras fönsterrutor kunde man se vad som hände både på caféet och i bageriet. Helt säkert hade man också från deras sida full insyn till oss om man nu skulle vara intresserad av vad vi höll på med. Men vi brukade inte lägga oss i varandras görande och låtande utan hade ett harmoniskt och fint grannförhållande.

Men trots dessa goda relationer, var det ändå mot dessa underbara människor, vi vände vår sämsta sida!

Caféet var alla pågars och töasers tillhåll men inte bara för byaborna. Nej, här var även utombyarna och till och med utbölingar från de närmaste socknarna.

Här delade fyra pågar på en limmonad och en veteflåta. De lite äldre ungdomarna drack kaffe och åt wienerbröd. Och småtöserna drack sin cider och köpte blandade karameller. Det var liv och lust och sällan några bråk. Caféet var för oss stamkunder en nästan helgad plats.

Läget var centralt med torget precis utanför.

Torget var den tidens idrottsplats och på somrarna mest fotbollsarena. Caféet låg i skottlinjen bakom norra målet och en och annan boll hamnade på caféet eller innanför staketet hos arge Axel. Och minns jag rätt, pangade vi under min "karriär" minst två stora - och dyra fönsterrutor.

Axel Andersson var Idas svärfar och hade sina domäner väster om mitteningången på långa längan. Dörren här ledde till en stor farstu och vidare till lokalen där fester, gravöl och större högtider ordnades. Det var – kan man säga - den tidens Tranesgård som i konkurrens med Gästgivaregården tog hand om de större begivenheterna.

Men det var i den långa längans östra del som det roligaste hände. Året om surrade vi som bin runt detta nektardrag. Det var hög stämning bland oss unga men som hyggligt väluppfostrade och artiga släppte vi villigt in äldre personer på väg för att köpa fläta, bullar, butterkaga eller rentav en tårta. Och, det går inte att minnas Idas underbart goda mördegstårta utan att det vattnas i munnen. Den var en smaksensation! Men på Idas café fanns också andra lockbeten.

Dessa var Idas anställda flickor, byns beauty's och Idas egna två döttrar. Vi tyckte att de nästan gick att jämföra med snyggisarna vi såg på biodukarna i Tomelilla och Äsperöd.

Ida och Adolf var de snällaste människorna i min värld. Varma och vänliga med stort lugn och förståelse för oss småglyttar. Det var idylliskt med en härlig atmosfär i och runt Idas café.

Det dåvarande Idas Café låg vid Torget i det gula huset som idag heter Calamusgården. Delar av huset är från 1700-talet och var från början inte sammanbyggt, utan bestod av två hus. I början av 1900-talet ägde snickaremästare Axel Andersson och hans hustru Anna huset. 1926 byggdes ny verkstad på gården och 1933 flyttade sonen Adolf och hans hustru Ida, född Palm in i den gamla bostaden. Här bedrev Ida Café och bageri fram till 1969. Ingången till Caféet var på hörnan till höger på huset. 1988 köptes huset av Astrid och Herman Andersson.

Men för mig fanns även en annan inte lika ljus och glättig tillvaro.

Vid den här tiden var jag säkert inte den ende bonnapåg som i tidig ålder var arbetskraft på varje familjejordbruk i Skånes land. Och det fanns på den tiden gott om sådana jobb som man idag kallar enkla. Ett sådant hade jag.

Sedan mina äldre bröder flyttat hemifrån var jag nu fars stalldräng. I jobbet ingick bland annat att två gånger om dagen sköta utgödslingen från 8-10 kor, 2-3 hästar, grisar och kalvar. Det var på den mot byn och Idas café gränsande gödselstacken jag härskade och på plank jag styrde min rullebör.

Det var inget statusjobb precis! Det förstod jag, men det var min plikt.

Där det idag finns en asfalterad väg från torget norrut låg stallängan. På västra sidan om den och mot Idas café låg den gammaldags dynghögen i en grop omgiven av brun sörja. När jag jobbade där på min "topplacering" tänkte jag ofta; hoppas att ingen av de där snyggisarna ser mig.

Men det gjorde de nog; åtminstone de som fanns bakom fönstren 12-15 meter bort. Trösten var då Edvard Persson som sjöng: "ja dom snackar så myed om dynga och lort men betänk vilken oerhörd nytta det gjort".

Ja, han sade även i en film: "det är skiten som sätter maten på bordet".

Detta var tröstens ord för en känslig liten påg i tidiga tonåren! Jag kände mig då som en nyttig medborgare. Och nog förstod jag vad det var, det som idag kallas Naturens Kretslopp.

Tiden gick och när sedan rullebörens skalmar byttes mot spakar i världens då snabbaste flygplan, bleknade bilden. Minnen av gödseln och dess lukt ersattes av flygplan och fotogendoff.

Och nu - efter sjuttio år – dominerar de ljusa minnena med Idas ljuva leenden och de goda dotter som bara ett bageri och café kan frambringa.

Det var i sanning en lycklig tid med Ida och hennes café i vår lilla by.

Egon Regefolk , Stalldräng emeritus

Tranesbladet frågade Eva Nilsson, tidigare anställd bl.a. på Vandrarhemmet, vad hon minns från Idas Café:

"Nej, Idas Café minns jag inte mycket av, tror aldrig att jag var där någon gång. Mor brukade dock beställa tårter där ibland. Ida bakade himmelskt goda mördegstårter med smörkräm. Mor beställde dem för att de höll sig färska länge, vi hade ju inget kylskåp på den tiden. Jag minns att sista gången mor köpte tårta där var när min syster tog realexamen 1966. Tårtorna kom till Frörum med linjebussen i en stor brun tårkartong som man sen lämnade tillbaka."

Fr.v. Åke Lundkvist, Valter Borg, Stig Gunnarsson, Sixten Bromé och Karl Gunnarsson.

STF Munkamöllan Logi

Munkamöllan Transegården

Festsalar & Konferens

Alternativmässa 27 maj

Mellan kl. 10 och 17 kommer ett 30-tal utställare från hela Skåne att samlas på Transegården för en mässa med fokus på hälsa och alternativa metoder. Det blir försäljning, föreläsningar, prova-på-aktiviteter, workshops, sång, musik och kaffeservering. Initiativtagare till mässan är Åsa Moberg. Inträdet är 40 kr men gratis för barn under 15 år i vuxens sällskap.

på Norrevång

På tisdagar mellan kl. 9:30 och 12:00 kommer konstpedagog Gunilla Jones till Norrevång och de boende är flitiga med penslar och färg. Veckan före Påsk hålls vernissage och då kommer även barn från Elgens Förskola. De unga och de äldre klär Påskträdet tillsammans och därefter blir det korvgrillning. Nils Yngve har varit på besök och läst ur sin bok om Nils Ude. Evenemanget avslutades med stekt saltsill och "panntofflegröd".

Välkomna till sommarens roligaste konsert och till en underbar konsertplats mitt i naturen. Kyrkbacken i Skåne Tranås. Fredagen den 4 augusti kl 19.30 – insläpp från kl 18

KÖP BILJETTER PÅ TICKETMASTER (TICNET), ICA KVANTUM TOMELILLA, YSTAD TURISTBYRÅ och ROSENHAGEN SKÅNE TRANÅS

Munkamöllan Transegården

STF Munkamöllan Logi

Festsalar & Konferens

Mycket nytt på Vandrarhemmet som fyller 30 år

Från och med april byter man namn och kommer framöver att heta STF Munkamöllan Logi. Namnbyte har diskuterats länge men nu har beslut fattats om att använda ett gammalt vedertaget namn - Munkamöllan.

Sedan mitten av januari i år finns även ett nytt ansikte på Vandrarhemmet Munkamöllan, det är Sandra von Tourtchaninoff som tagit över efter Eva Nilsson. Sandra är uppvuxen i Skillinge och numera bosatt i Tomellilla. Hon har hunnit med en massa saker som att jobba som au pair i USA, plugga Service Management, vara reseledare med mera och entusiasmen inför säsongen i Tranås går inte att ta miste på. -Det ska bli jättekul, säger hon.

Utanför entrén planerar man för kryddodling, ny ventilation är installerad i Kvarnen och rummen på ovanvåningen är renoverade. Receptionen har fått ny golvbeläggning och på Smedjan är ny nock på plats. Gerd berättar att man än så länge har 12 bröllop inbokade under sommaren och att tre av dem är folk i byn, vilket är jätteroligt. Samarbetet med Daniel Berlin fungerar mycket bra och det kommer mycket folk från när och fjärran. Många gäster är hänfödda över husen, byn och inte minst över tystnaden. Tystnad är för många människor idag en bristvara.

Hej Kollikock!

Friluftsförbundet i Skåne Tranås är nu igång med vårens träffar och vi ledare tycker det är så kul att träffa alla barnen igen efter vintervilan! Så långt har vi hunnit besöka Mårtens Skog (vid Tranåslund) och Hörjelgården där vi bland annat fick lära oss om gamla tiders lantbruk och markvård. Under våren kommer vi bland annat att vandra vid Drakamöllan, prova orientering och rullskidor, åka på läger och mycket mera. Följ oss på fb: "Friluftsförbundet Skåne-Tranås"

Skåne-Tranås känt för snickeri

Numera är det inte många som i första hand tänker på snickerier när Skåne Tranås kommer på tal. Byn har de senaste åren haft en blomstrande kulinarisk utveckling med flera begåvade entreprenörer. Men en gång för länge sedan, ja inte så länge sedan att det inte finns några som fortfarande minns, var byn inte minst känd för sina snickare och sina snickerier. Vi har varje år sedan vi startade vår butik i byn, träffat många äldre människor med anknytning till Tranås som kommit och berättat historier om tiden då snickerierna blomstrade. Än idag säljs dessa Skåne Tranåstillverkade klenoder för en rejäl slant på auktioner. Kanske bland de mest eftertraktade objekten är de Gustavianska möblerna tillverkade av Hilding Nilsson (1907-1982). Hilding var verksam på samma plats som vi idag har vår butik Österlen Inredning, i korset mellan Genväg Österlen och väg 19. Hans namnskylt sitter än idag kvar på dörren till butiken och vi har för avsikt att göra en liten minnesskylt om honom och hans fantastiska möbler i Gustaviansk stil. Den här typen av hantverk och möbler tillverkas inte längre i byn, och kanske ingen annanstans

heller, men visst finns det snickarglädje kvar i bygden. Skåne Tranås Snickeri och även Specialsnickeriet finns ju här.

BÄDDSOFF
EXPERTEN

Österlen inredning
möbler från Österlen

5år Jubileum!

Lördagen den 29 April firar vi vår 5 årsdag. Vi firar i båda våra butiker Skåne-Tranås, Malmö och givetvis på vår hemsida med 10% rabatt på hela sortimentet.

Extra öppet från 10.00-17.00 i båda butikerna. Vi bjuder på tårta och bubbel och har fyllt butikerna med massor av fina erbjudanden för att fira vår stora dag.

Nu i april firar vi - Österlen Inredning - femårsjubileum i vår butik här i byn. Vi har varit mycket tacksamma för tiden hittills här i byn, välkommandet har varit varmt och vi har trivts som fisken i vattnet. På senare tid har vi expanderat kraftigt och bland annat startat butik även i Malmö. Att ha rötterna i byn är viktigt för oss och därför har det varit naturligt att förena Bäddsoffexperten och Österlens Inredning så att vi kan ha öppet från vår till höst och när det händer saker i byn.

Välkomna att fira med oss 29 april, äta tårta och dricka bubbel!

Johan Åberg

Skåne-Tranås Tranesvägen 9 (Väg 19) Malmö Östra tullgatan 5
040 405566 info@uifab.se

Hilding Nilsson

Sveriges siste stilmöbelhantverkare?

Fr. v.ä. Fabrikör J.K Lindén, gesäll Hilding Nilsson
inga maskiner undantaget en stor bandsåg
lärling fick man avlägga gesällprov. I Hildings fall blev det en sekretär som gav honom
högsta betygsgraden och en silvermedalj. Åren -34 och -35 arbetade Hilding på Gärsnäs
Möbelfabrik. På den tiden tillverkade man skurna renässansmöbler där. 1936 startade
han eget möbelsnickeri på nr 9 där han byggt både bostad och verkstad. Här var han
verksam och efterfrågad i drygt 30 år. Hilding Nilsson aved 1982

I slutet av 1800-talet reste
møbelsnickaren och tranåsbon
J.K Lindén till Hufvudstaden för att
vidareutbilda sig. När han kom
tillbaka startade han J.K Lindéns
Möbelfabrik, ett snickeri som
blev vida känt långt utanför Skånes
gränser. Här utbildades under mer än
50 år många lärlingar till gesäller. En
av de mest namnkunniga är Hilding
Nilsson. Han började som lärling
1923 och var då 16 år gammal.
Som lärling på den tiden hade
man ingen lön utan man arbetade
för mat och utbildning. Då fanns
som trampades. Efter fyra år som

Tidningen uppmärksammade honom strax före hans 70-års dag:

*"I Skåne-Tranås finns Sveriges ende och förmodligen
siste stilmöbelhantverkare. Det är Hilding Nilsson, snart 70
år och han har hållit på med möbelsnickeri sedan han
var 16 år. Hantverkare inom alla skrän tenderar att dö
ut eftersom inga unga vill lära och föra yrkeskunnandet
vidare. Produktionen överlätes alltmer åt industrin.*

*Och visst förstår Hilding att ingen kan föra ett sådant
hantverk som hans vidare. Så dåligt som det är betalt idag. En Hauptbyrå i gustaviansk
stil får kunden betala 3500 kronor för. Men det tar också en och en halv månad att göra
den. Hilding gör möbler i gustaviansk stil, byråar, sekretärer, stolar och vitrinskåp. Allt är
beställningsarbeten och han skulle inte hinna göra mera. Den gustavianska möbelen
ni har därhemma är kanske inte så gustaviansk. Hilding berättar om hur man ibland
blandar samman beslag från skilda epoker på en byrå eller ett skåp. Och sådant blir
ingen kund glad åt att få veta i efterhand."*

*"En Hauptbyrå har gått bäst. Originalen finns på
Nationalmuseum i Stockholm. Hilding gör alla
sina möbler efter gamla original från 1700-talet
och det är det som ger värdet. Han har sålt flera
till Amerika. För några år sedan (tidigt 70-tal red.
anm.) köpte en kund en Hauptbyrå av honom
för 300 kronor. Denne sålde sedan byrån vidare
till en svensk-amerikan i Staterna för 40 000
kronor, så visst är de eftertraktade."*

blomsterfest

I år är det dags igen. Det har redan gått fem år sedan förra Blomsterfesten och TUF:s 100-års jubileum. Temat för årets blomstertåg kommer att vara "byns högtider" och det jobbas för fullt med idéer och planering kring vagnarnas uppbyggnad. Fest ska det naturligtvis bli på lördagen 26/8 när alla har hjälpts åt med det sista och allt är

klart. Trelleborgsbandet "Likes" kommer att stå för musiken. De är ett relativt nytt dansband som bland annat vann tävlingen Danskalaset i Göteborg 2015. På söndagen 27/8 är det dags för det stora evenemanget och insläppet startar klockan 12. Det blir konsert med Tomelilla Ungdomsorkester och på Scenen kan man uppleva Ystad Sommarteater. 14:30 rullar blomstervagnarna genom byn, dragna av Grållar i vanlig ordning. Listor och anslag kommer att sättas upp men vill du anmäla dig för Blomstertjänst redan nu kontaktar du Lars-Olof, se kontaktuppgifter på sidan två.

Harry Ferguson testar TE20 på sin gård Abbottswood, Stow on the Wold.

Knut Lovén med Grälle 2012

Pigg 70-åring drar blomstervagnarna

Harry Ferguson hette ingenjören och uppfinnaren som revolutionerade jordbruket med den nya lilla grå traktorn som de flesta känner som Grälle. I Norge kallas den för Gråtass och i England heter den "the little grey Fergie"

Nyckeln till den globala framgången för traktorn var den unika trepunktslyften för burna redskap som styrs av traktorns hydraulik. Systemet benämnt "Ferguson-systemet" förvandlade effektivt traktorn och redskapet till enda arbetsenhet, som ersatte den tidigare arbetsmetoden med bogserade redskap eller för all del hästen.

Hyllad som en av de viktigaste tekniska framstegen under 1900-talet, genererade Ferguson-systemet stora framsteg vad gäller effektivitet i livsmedelsproduktionen. Därigenom uppnådde det Harry Fergusons livslånga ambition att hjälpa lantbrukare att ha råd att mekanisera alla delar av växtodlingen för att föda världen bättre och mer ekonomiskt. Med endast 20 hästkrafter var TE20 (Tractor England) otroligt lätt och smidig. Ändå utklassade den enkelt mycket större maskiner och med mycket lägre driftskostnader. Den gav det genombrott som mekaniseringen av lantbruket kom att baseras på över hela världen. Över en halv miljon av dessa små traktorer byggdes på Banner Lane-anläggningen mellan den 6:e juli 1946 och den 13:e juli 1956. I Sverige såldes ca 33 000 stycken. Ett stort antal av dem är fortfarande i arbete på gårdarna och de är mycket uppskattade samlarobjekt.

Det finns ett stort antal föreningar och klubbar för Grållar men den mest kända är kanske "Svenska Fergusonklubben Grälle" med mer än 6000 medlemmar.

VÄXTKRAFT

ROSENHAGEN

En riktig plantskola på Österlen i Skåne Tranås!

www.vaxtkraft.se

0417-20160

Blomsterfest 2017

Nu är säsongen igång!
Butiken är fylld med allt från fröer till träd.

Vi har öppet:
vard 09-18
lör 09-16
sön 10-16

Välkomna!

Arisabäcksvägen 17
0709-18 00 72

Alltid en massa nytt i butiken!
Släputhyrning, hantverk, gasol, kaminer m.m.

Lördagsöppet kl. 12-15
Ring för andra öppettider!
- Nu kan du betala med Swish!

Närmast stundar:

- 14 april Bakluckeloppis vid Idrottsplatsen
- 14-17 april Påskrundan konst i byn
- 30 april Valborgsfirande
- 27 maj Alternativmessa Tranesgården
- 10-11 juni Yxkastartävling på Idrottsplatsen
- 23 juni Midsommarfirande

Information på
www.skanetranas.se
och på anslagstavlan

Anmäl dig till [maillistan](#) så får du mer info om allt som händer i byn!
Kontakta Lars-Olof: 0709-14 44 92 glifberg.1@tomelilla.nu

Både TUF och Tranesbladet finns på fb

Värdekupong

Gårdsbutiken
Ingelsta Kalkon
15 % på ett köp

Gäller ej restaurang eller catering.
Kan ej kombineras med andra
rabatterbudanden.
Giltig t.o.m den 31 maj 2017

INGELSTA KALKON
din lokala matleverantör

Lunch - catering - delikatesser

Gårdsbutiken på Österlen
tel: 0414-285 24
www.ingelstakalkon.se

Namn.....

Tel.....

-välkommen!